

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่ามหาวิทยาลัย(วัดป่าโนนม่วง) ขอนแก่น
เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๖(คำ)

ธรรมเกิดที่ใจกินไม่หมด

เหนื่อย วันนี้เทศน์ไม่ได้หน้าได้หลัง วกวน หลงหน้าหลงหลังด้วย ธาตุชั้นธกวน
วันนี้ เหนื่อย ธาตุชั้นธกวนแล้วสัญญาความจำตัด เทศน์เลยบางแห่งขาดไปก็มี มั่นวกวน
แต่ก่อนมันไม่เป็น เรื่องหลงหน้าหลงหลังไม่มี พอเริ่มเทศน์ปั๊บนี่แนวเลย ความจำติดกัน
ไปเลย เดียวนี้ไม่เป็นอย่างนั้น ความจำคอยแต่จะตัด ๆ พุดไป ๆ เรื่องราวอะไรไปตัดปั๊บ
หายเสีย บ่ไม่ทราบว่าคุณอะไรมา แล้วก็ตั้งใหม่ไปเรื่อย เทศน์กัณฑ์หนึ่งเป็นห่ากัณฑ์หก
กัณฑ์ไป มันหลงหน้าหลงหลัง

นี่ก็ไปภาคเหนือเพิ่งกลับมา กลับมาวันที่ ๑๗ ไปตั้งแต่วันที่ ๕ วันที่ ๑๗ กลับมาถึง
วัด จากนั้นก็มีธุระเรื่อย ติดเรื่อย ดูเหมือนไม่ได้เทศน์แต่เมื่อวานนี้มั้ง ไม่เทศน์ก็ไปธุระอีก
แล้ววันนี้ก็มาที่นี่ ศาลานี้ก็โล่งดี กว้างดี โล่งดี แต่ศาลาไหนก็สู้ศาลาวัดป่าบ้านดาดไม่ได้ นี่
เห็นไหมละวัดป่าบ้านดาดหลวงตาบัว บทเวลาจะสู้ไม่มีใครสู้เราได้เลย ศาลาเราใหญ่กว่า
ทุกหลังเลย เห็นไหมละอยู่ที่หน้าวัด เห็นไหมศาลาหลวงตาบัว หรือไม่เคยไปวัดสักทีมันก็
ไม่เห็นละซี นั่นบทเวลาจะต่ออยู่ ต่ออยู่ตรงนั้นนะ พวกศรัทธาเขามาขอร้อง เราก็ก่อนใจว่า
จะสร้างให้แหละ ก็คิดว่าเท่านั้นแหละในชีวิต เท่าศาลาในวัดที่มีอยู่นั้น

ตอนมาช่วยบ้านช่วยเมืองนี้แหละ ผู้คนหนาแน่นเข้ามา หนาแน่นเข้ามา เวลาฟ้าลง
ฝนตกเปียกปอนกันไปหมด ไม่มีที่พักที่อาศัย เราก็ก่อนใจว่าสร้างนะ มาตั้งหลาย
ปีมั้ง น่าจะถึงสามปีหรือเท่าไรปี หรือสองปีนี้ได้ทำ นี่ก็เสร็จมาได้สามปีแล้วมั้ง ช่วย
บ้านเมืองมาดูเหมือนเป็นเวลาสองปี คนมาแต่ละที ๆ นี่โอ แน่น ๆ ๆ ปีที่เขาได้สร้างนั้น
นุ่นเขาสั่งไม้มาจากเวียงจันทน์ ซื้อไม้มาจากนั้น เามาแซไว้สองปีแล้ว บทเวลาจะรู้ก็รู้ตอน
ที่เขามาขอสร้างศาลาหลังนี้จะหลังใหญ่นี้ โอ้ย ยังไงก็ทนไม่ไหว จะว่ายังไงก็ยอมแหละ
เพราะทนมาได้สองปี ไม้นี้สั่งจากประเทศลาวเข้ามา รออยู่นี้ได้สองปี ไม่กล้า มาที่ไรไม่
กล้า ๆ

คราวนี้ดูคนที่หนาแน่นเข้าทุกวัน เปียกปอนมาตลอด ประกอบกับไม้ที่สั่งมาก็
พร้อมแล้ว ควรที่จะสร้างบังแดดบังฝนบ้างแล้ว ก็เลยจึงมาขอนี้แหละ ว่ากัน จะว่าไงก็ยอม
แล้ว ขอสร้างศาลาเพื่อประชาชนมาจำนวนมากอยู่ตลอด เพราะเวลานี้เป็นเวลาช่วยชาติ
บ้านเมืองด้วย ถ้าจะปล่อยไปนี่ก็จะเปียกปอนลำบากกันอยู่อย่างนี้ คนก็ไม่หยุดไม่ถอยมา

มากอยู่ตลอด ทั้งๆ ที่ไม่มีศาลาเขาก็ออมเปียก เลยทนไม่ไหวจึงมาขออนุญาตสร้างศาลา เขาว่า เราก็คมาพิจารณาตามเหตุผล ก็เลยลงกันแหละ จะสร้างก็ไม่ว่าแหละ เหตุผลก็ลงได้แล้วแหละ เปียกจริง ๆ คนมามากจริง ๆ ถ้าไม่มีมาพร้อมแล้วก็ให้สร้างได้เลย ถ้าหากว่ายังไม่มีไม้เนื้อก็ไม่เอา เราก็คว่า เมื่อไม้ก็สั่งมาเรียบร้อยแล้ว สั่งมาเพื่อจะสร้างศาลานี้จะเอาไว้ทำไม ตกลงเฝ้าสร้างก็สร้างได้

ตกลงเวลาสร้างนี้ความกว้างมัน ศาลาความกว้าง ๓๐ เมตร ความยาว ๖๐ เมตร เพราะฉะนั้นมันถึงใหญ่ กว้างตั้ง ๓๐ นี่ก็เมตรความกว้าง เหนือ มันถึง ๓๐ เมตรไหมนี่ ไหนว่าไง ก็ขยับเข้ามานี้เป็นอะไร มานี้เป็นอะไร อยู่ไกล ๆ ยังอยู่ได้ มานี้มาไม่ได้หรือ เข้ามานี้ก็ได้เป็นไรไป อันนี้ความกว้างเท่าไร ยาวเท่าไร (๑๔ เมตร คูณ ๒๐ เมตร ระเบียบเดิมใหม่ อีก ๘ เมตรครับ) ตรงนี้เดิมออกไปนู่นอีก แล้วต้นเสาเป็นต้นเสาขยายออกนะ เออ ๆ เข้าใจ

ศาลาเราความกว้างมัน ๓๐ เมตร ความยาวมัน ๖๐ เมตร เพราะฉะนั้นมันถึงกว้างขวาง นี่เราจะเห็นได้เวลามีกาน ศาลาหลังนั้นไม่มีความหมายเลยนะ คนแน่นอยู่ข้างนอกเต็มหมด ศาลาหลังนี้อัดแน่นแล้ว ยังล้นเหลือไปอีก มาอีกหลังหนึ่งก็ยังไม่พอ โถ มันขนาดนี้เชียวนา เอาละเท่านั้นแหละเราก็คบอก สั่งขาดเลย ศาลายังไม่พออีก มันจะพออะไร คนทั้งแผ่นดินเราก็คว่ากัน ไม่เอา พอเท่านั้นแหละ การช่วยบ้านช่วยเมืองก็จะหยุดไปแล้ว สร้างหาอะไรอีก หยุดแหละ จะให้พอกับคนทั้งแผ่นดินมันไม่พอแหละ จึงหยุดแค่นั้น ถึงอย่างนั้นมันก็ใหญ่กว่าทั่ว ๆ ไปศาลาวัดป่าบ้านตาด เป็นแต่เพียงว่าทำให้โล่งไว้หมดเลย ปูพื้นแล้วนั่งได้นอนได้สบาย ไม่ให้มีอะไรมากันห้องกันหับอะไรมันจะยุ่ง ไม่เอา เราบอกรายงานกันเลย ให้โล่งไปนี้ตลอดหมดเลย ที่นี้คนมาอยากนอนข้างนอกข้างในได้ทั้งนั้น สะดวกสบายหมด

ธรรมดาเราไม่เอาละเรื่องการก่อสร้าง เพราะฉะนั้นวัดเราจึงไม่หรูหรา ในวัดป่าบ้านตาดศาลาหลังนั้นก็เราไม่ลืมนะ เขามาขอเรา ศาลาหลังข้างในนะ แต่ก่อนมันเตี้ยๆ ยกขึ้นมันถึงสูง ได้อาศัย นี่เขาจะมาขอขยาย ขอบลูกใหม่หลายวิธีการเราไม่ให้ทั้งนั้น บทเวลาจะให้ก็ให้ยกศาลานั้นขึ้น แล้วคนก็อยู่ข้างล่าง แล้วแขกคนมาก็ให้นอนข้างบน ก็เท่านั้นละ สำหรับวัดป่าบ้านตาดเวลานี้มันก็เลอะเทอะแล้ว เรียกว่าเลอะเทอะในวัดป่าบ้านตาด ตั้งแต่เราช่วยบ้านช่วยเมือง แขกคนพระเณรไปมาทั้งวันทั้งคืน

ที่นี้การงานเท่าไรมันก็ทำไปเรื่อย ใ้เราไม่รู้จะเขาทำ เขาทำของเขาเองเราไม่รู้ สุดท้ายก็เลยเป็นศาลาเดือนเก่าไปเลย เข้าใหม่เดือนเก่า รู้ไหมพวกนี้ศาลาเดือนเก่า เดือน

สิบสอง รุโหมศาลาหามาเดือนเก้า่นั้นนะ จะให้บอกชัดเจนอะไรนักหนา เลอะกันขนาดนั้น เราก็มักไม่เคยคิดว่ามันจะเลอะเทอะ มันเลอะขนาดนั้น ดูไม่ทัน มองไม่ทัน เช่นเรามานี่เขาทำข้างหลัง กลับไปทำแล้ว ๆ ๆ ที่จะทำให้เราสิ่งนั้นสิ่งนี้ โอ้ย เราไม่เคย เหล่านั้นมีแต่เขาทำเอง เราไม่เห็น เราก็มักไปของเรอย่างนี้ เพราะเราไม่ต้องการ เรื่องการก่อการสร้างอะไรเราไม่ต้องการ

เพราะฉะนั้นวัดเราจึงไม่เคยหุหุระแต่ก่อน ศาลาในวัดเก่าที่เป็นกำแพงใหม่นั้นก็มันก็มีหุหุระบ้าง ที่ศาลาหลังนั้นสองชั้น กับกุฏิมีบ้างรอบ ๆ ทำไว้โก้ ๆ อย่างนั้นแหละ ก็โลกเขาโก้เราก็เป็นคนเหมือนกันนี่ เราก็มักบ้างละชิลๆทำไว้ ส่วนมากก็คือรับแขกรอบ ๆ ข้าง ๆ ศาลารับแขก ข้างในนี้มีแต่กระต๊อบ เข้าไปข้างในนั้นมีแต่กระต๊อบเล็ก ๆ ลั่น ๆ เตี้ย ๆ เป็นร้านเล็ก ๆ ทั้งหมดเลย ภาวนาอยู่กันคนละแห่ง ๆ เจียบเลย ไม่ให้ใครเข้าไปยุ่งนะ ตั้งแต่บริเวณศาลานี้ไปแล้ว เข้าไปข้างในห้ามขาดเลย ทั้งหญิงทั้งชายห้ามขาดไม่ให้เข้าไป เพราะเป็นทำเลของพระภาวนาล้วนๆ ให้เป็นสิทธิ์ของพระเต็มทีเลย เราห้ามคนไม่ให้ไปกวน เพราะฉะนั้นจึงเขียนเบอร์ติดไว้ว่า ห้ามเข้า ๆ รอบ ๆ ข้างในไม่ให้เข้าเลย

พออยู่ได้ในปี รับพระได้อย่างมากที่สุดในราว ๕๐ องค์ เราทำได้แค่นั้น ไม่ให้มากกว่านั้น ๕๐ ภายในวัด ส่วนพระที่ไปมาเรื่อย ๆ ไม่นับแหละ ก็อยู่นอกเขตนี้ไป เขตภายในมีแต่เขตของพระที่อยู่ปรกติ ท่านภาวนาอยู่แล้ว ไม่เข้าไปยุ่งท่านแหละ เราสงวนไว้ตลอด ไม่ให้เข้าไปยุ่งพระภาวนาเลย สงวนไว้เต็มที่ตามเดิม นอกจากนั้นก็จึงเลอะเทอะไปหมด เป็นอย่างนั้น จึงเลอะเทอะละวัดป่าบ้านตาด มีหน้าซำยังปลูกกล้วย ปลูกสับปะรดอีกโธ่ มันจะทำให้เป็นตลาดขายของหรือนี่นะ ทำเองนะ ก็วัดป่าไม่เคยปลูกสิ่งเหล่านี้ ไม่เอาให้เป็นป่าไม้สดๆ ธรรมดา ถ้าเป็นต้นใหญ่ก็เป็นต้นขนุนไปเสีย เวลามันเป็นมันสุกมากก็ปล่อยให้กระรอกกิน เราไม่ยุ่งนะ ปลูกไว้สำหรับกระรอก เช่น ลำไยอยู่ในนั้นสำหรับกระรอก เราไม่ยุ่งนะ พระไม่ยุ่ง คนไม่ยุ่ง ปลูกไว้สำหรับกระรอก กระแต ภายในวัด ที่นี้เวลาเขามาปลูกกล้วยปลูกอะไรข้างนอก โอ้ย ดูไม่ได้

มันทำไมเหนื่อย ๆ ะ เหนื่อย พุทธนิทหน้อยเหนื่อยแล้ว ถ้าเทศน์มาแล้วเหนื่อยง่ายนะ ไปเทศน์ข้างนอกนั้นก็ทนเอานะที่เทศน์ไปนานพอสมควร ทนเอานะ ธาตุชั้นธัมมันฝืน ๆ ๆ ทนไม่ไหวจึงได้หยุด อย่างนั้นละทุกวันนี้เทศน์ไปไม่รอดนะ เทศน์ไปเหนื่อย ๆ พอเหนื่อยเข้าเดี๋ยวก็หยุด นี่เทศน์มาแล้วเลยพูดจะไม่ได้ละ อย่างนั้นแหละมันเหนื่อย วันนี้ก็ได้ฟังเทศน์กันหมดแล้วนี่นะ ตอนนี้จึงไม่เทศน์แหละเหนื่อยแล้ว ไม่เอาอะไรแหละ เหนื่อย เพราะเทศน์มานี้ แหม ห้าปี หกปี เทศน์ไม่หยุดไม่ถอย วันหนึ่งสองกัณฑ์สามกัณฑ์ก็มี

ขนาดนั้นละ ในห้าปีหกปีนี้ เทศน์บางวันถึงสามกัณฑ์ก็มี เรื่อยไปเลย มันก็เหน็ดเหนื่อยละ ชี เทศน์ไม่หยุดไม่ถอย ก็ยังบอกแล้วหลวงตา ป.๓ ยังกว้างแล้ว เห็นไหม เวลาเทศน์มัน ป.๓ เมื่อไร นั้น เทศน์ทั่วประเทศไทยและทั่วโลก

เวลานี้ก็ออกอินเทอร์เน็ตทั่วโลกแล้ว ตอนเช้าเราเทศน์ที่วัดป่าบ้านตาดนั้นเขาก็ ออกทางอินเทอร์เน็ตทั่วโลก นู่นสหรัฐอเมริกาก็ได้ฟังพร้อมกันกับขณะที่เราเทศน์อยู่ศาลา ได้ฟังพร้อมกันๆ เพราะฉะนั้นจึงว่าเทศน์ของเรากว้างขวางมากนะ ดูแต่พระในประเทศไทยจะไม่มีใครสู้แหละ เทปก็มาก มากจริงๆ แล้วหนังสือก็เป็นร้อยๆ โอ้ย เป็นร้อยๆ เล่ม ออกเทปทั่วไปแล้วก็ออกทางวิทยุด้วย ออกทางทีวีโทรทัศน์ด้วย ออกทางอินเทอร์เน็ตด้วย ออกมันทั่วโลกเลยที่เราเทศน์คราวนี้นะ ก็คืออยู่ เพราะเทศน์อย่างเราเทศน์นี้ไม่ค่อยมีใคร เทศน์ละ มีแต่เราเทศน์คนเดียว เทศน์สำนวนโวหารแบบเราไม่ค่อยมี ไปหาที่ไหนไม่ค่อย ได้ละ มีได้หลวงตาองค์เดียวนี้ เทศน์ป่าเทศน์รกบังเบ้ง ๆ ไปเรื่อย ดังที่เทศน์ให้ฟังนั้นแหละก็เป็นแบบนั้น เทศน์ทางปริยัติเขาก็เทศน์กันมามากแล้ว เราเลยไม่ออกละปริยัติ ออกปฏิบัติ ออกเรื่องป่าเรื่องเขาเรื่อยๆ ไปเลย ไปเทศน์ที่ไหนเอาแบบเดียวกันทั้งนั้น ไม่ได้ ออกนะปริยัติ

ถ้าหากเขาไม่ทราบว่าเป็นมหานี้เขาจะด่าหมดทั้งโคตรทั้งแซ่หลวงตา ด่ายังไง เขาก็ว่า โอ้ย อีตาบวชนี้ทั้งโคตรทั้งแซ่มันไม่ได้หนังสือสักตัวมันจะเอาอะไรมาเทศน์ มันก็เทศน์ ป่า ๆ รก ๆ ไปอย่างงั้นแหละ เขาก็ว่า แต่นี้มีมหากันเอาไว้ เขาจึงไม่ว่า เพราะเราไม่เทศน์ทางปริยัติเลย เทศน์ได้ปริยัติก็เรียนมาแล้วนี่ แต่มันไม่ถนัดใจ ไม่ทันใจเหมือนเทศน์ภาคปฏิบัติ อันนี้ออกผิงเลยจิ้มเลย ๆ ๆ ทันใจ เอาไปเหินบฝ่า จับมาจากฝ่า กว่าจะมาจิ้ม เขานี้เขาวังได้ห้าทวีปไปแล้ว อันนี้อยู่กับมือจิ้มเอาเลย ถ้าเหินบแล้วมาจับนี้ก็ยังช้า ถ้าอยู่กับมือจิ้มเลย ๆ สะดวก

ได้มาเห็นพี่น้องทั้งหลายนี้ก็ดีใจหลวงตา ได้เทศน์ว่าการให้ฟังให้ได้พากันไปเป็นข้อคิดนะ หลวงตาเทศน์ดังที่บอกพูดอยู่ในธรรมาสันแล้ว หลวงตาหายสงสัยหมดในโลก อันนี้ไม่มี ปล่อยวางหมดโดยประการทั้งปวง เพราะฉะนั้นจึงเทศน์โลกด้วยความห่วงใย เราจนจะตายเท่าไรยังห่วงใยโลก สำหรับเราเองเราไม่มี ไปเมื่อไรได้ทั้งนั้น เราห่วงใยโลกจึงได้อุตส่าห์เทศน์ที่นั่นที่นี้ เห็นพี่น้องชาวพุทธเรามาฟังเทศน์ฟังธรรมก็คิดว่าจะได้เป็นคติเครื่องเตือนใจบ้างพอประมาณ เราจึงดีใจ

หลวงตาตายทีนี้จะไม่มีการเทศน์แบบหลวงตานะ พูดได้จริง ๆ เลย ไม่สงสัยด้วย เพราะปริยัติเราก็เรียนมาแล้วเต็มกำลังของเรา ผู้ทรงปริยัติก็ทรงเต็มบ้านเต็มเมืองมันก็

แบบเดียวกันกับเรา เนอะ เข้าใจอย่างนั้น เรียนมาแบบเดียวกัน รู้แบบเดียวกัน เห็นแบบเดียวกัน มันก็ไม่สงสัยกันทางด้านปริยัติ เพราะเราก็อ่าน คนอื่นก็เรียน ที่นี้ทางภาคปฏิบัติ พระพุทธเจ้าปฏิบัติ พระสาวกทั้งหลายท่านปฏิบัติเรื่อยมาเป็นลำดับลำดับด้านปฏิบัติ ท่านจึงตัดวงเอามรรค ผล นิพพาน มาออกตลาดสอนพวกเรา นี่นะ ๆ อยู่อย่างนั้นนะ

ท่านถอดออกมาจากหัวใจมาแบบ นี่นะ ๆ ท่านไม่ไปหาเอาตามปริยัติ ตามคัมภีร์ไบเบิล ท่านถอดออกมาจากนี้ พระพุทธเจ้ารู้ธรรมตรงนี้ก่อนแล้วจึงได้ถอดออกมาจากนี้ไปจดจารึกไว้ตามคัมภีร์ไบเบิล เราอ่านก็เป็นนอกไปเสีย ความรู้จริง ๆ ธรรมจริง ๆ อยู่ในพระทัยของพระพุทธเจ้า เวลาท่านเทศน์ออกมาท่านจิ้มเลย ๆ ๆ ท่านไม่ได้เอาจากไหน ออกจากนี้ทั้งหมด ธรรมะพูดไว้พอประมาณ ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นนี้ เพียงพอประมาณนะ ไม่ได้มาก ในพระทัยของพระพุทธเจ้าไม่มากเลย คัดเลือกออกมาพอที่จะจดจำได้ ไม่พินเฝ้า เหลือกำลังจนเกินไป จึงมีเพียงแค่ว่า ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นนี้

นี่เรียกว่ามีน้อยนะ ไม่ได้มากเหมือนที่มีอยู่ในพระทัยของพระพุทธเจ้า ที่อยู่ในพระทัยของพระพุทธเจ้า โห้ย ไม่ทราบว่าจะมากขนาดไหน เทียบไม่ได้แล้ว มากขนาดนั้น ในพระทัย ในคัมภีร์จะมากอะไร ไม่มาก เวลาท่านปฏิบัติคือรู้ปฏิบัติ ภาคปฏิบัติ กับรู้ทางปริยัติมันต่างกันนะ รู้ปริยัตินี้กินหมดได้ รู้ปฏิบัติกินไม่หมดจากภาคปฏิบัติ รู้เห็นขึ้นมาจากการปฏิบัติ กินเท่าไรไม่หมด มีแต่ธรรมล้วน ๆ เต็มหัวใจ เปิดโล่งอยู่ตลอดเวลา นั่นละ ธรรมทางภาคปฏิบัติ ธรรมทางภาคปฏิบัติที่พระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายบรรจุไว้ บรรจุไว้ในใจ ไม่ได้บรรจุไว้ในคัมภีร์ไบเบิลนะ อันนี้ออกมาที่หลัง ถอดออกจากพระทัย พระพุทธเจ้าออกมาเป็นคัมภีร์ไบเบิล นั่นเรียกว่าธรรมนอก

ธรรมใน คือธรรมในพระทัย ธรรมในใจ อยู่ที่ใจ เกิดที่ใจ รู้ได้ที่ใจ เห็นได้ที่ใจ นี่เรียกว่าธรรมแท้อยู่ที่ใจ ธรรมนอกอยู่ตามคัมภีร์ไบเบิล ธรรมในอยู่ที่หัวใจ สำคัญอยู่ตรงนี้ ใครอยากรู้จักธรรมในสนใจปฏิบัติภาวนาสิ รู้ได้จริง ๆ เพราะธรรมอยู่ในใจ เราไปหาแต่ นอกมันก็ไม่ได้ ไม่เห็น เรียนมาเท่าไรก็คล้ายแต่ นอก ไม่ได้เข้ามาในก็ไม่ได้เห็น แต่ท่านปฏิบัติ ท่านค้น ค่อยๆ เชียชุดค้นอยู่ที่นี้ รู้ที่นี้ เห็นที่นี้ ละที่นี้ นั่น ถ้าว่ากิเลสอยู่ในหัวใจ ละที่หัวใจเสีย ธรรมอยู่ที่หัวใจ เปิดขึ้นที่หัวใจถึงเห็น ที่นี้เวลารู้แล้วมันไม่ได้เหมือนปริยัตินะ กินไม่หมดธรรมภายในใจ แต่ธรรมความจำกินหมด

จะไปพูดที่ไหน ๆ เทศน์ที่ไหนต้องดูหนังสือเสียจนแหลก ถึงขนาดนั้นไปอ่านแล้วยังต้องดูสมุด ดูหนังสือพกอยู่ในนั้นอีกด้วย ทั้งดูหนังสือ ทั้งพูด ทั้งมาดูแล้วทั้งพูด นั่นละ ความจำ มันต่างกันอย่างนั้น ที่นี้ความจริงไม่เป็นอย่างนั้น ความจริงอยู่ในใจหมด จะเอาแง่

ไหนๆ จะออกทันทีๆ อย่างนั้นตลอด จึงว่าธรรมในใจกินไม่หมด แต่ธรรมในความจำ
นี้กินหมด จะไปเทศน์ที่ไหน พูดที่ไหนต้องดูหนังสือเสียก่อน เทศน์มาแล้วสมมุติว่าเขาเอา
ไปเทศน์อีก วันนี้เทศน์ไม่ได้เพราะยังไม่ได้ดูหนังสือ แน่เป็นอย่างนั้น

ภาคปฏิบัติไม่ทราบว่าจะดูหรือไม่ดูเทศน์เรื่อยเลย ตกธรรมาส่นลงไปแล้วขึ้น
ธรรมาส่นนั้นอีก เทศน์อีก ตกธรรมาส่นแล้วขึ้นธรรมาส่นอีก อยู่อย่างนั้น วันหนึ่งบางที่ถึง
สามสี่กัณฑ์ก็มี เทศน์ไม่หยุดไม่ถอย เทศน์อยู่อย่างนั้น ใจถ้าลงเป็นภาชนะของธรรมแล้ว
เป็นอย่างนั้น เวลาเป็นภาชนะของกิเลสมันอัดอั้นตันใจ จะพูดอะไรก็พูดไปไม่ได้ เพราะ
กิเลสกันไว้หมด มันไม่ให้รู้ กิเลสกันไว้ๆ ความรู้ที่เล็ดลอดออกมาก็เศษเดนของกิเลส
สุดท้ายก็เรียกว่าหาเก็บตกจากกิเลสเอามาเทศน์ไป ไม่ใช่เป็นเนื้อแท้ ที่นี้มันก็หมดไปอีก
แหละ เทศน์ไปแล้วหมด อ้าว วันพรุ่งนี้เขาจะนิมนต์ไปพูดที่ไหน เทศน์ที่ไหนล่ะ อ้าว ยัง
ไม่ได้ดูหนังสือไม่ได้แล้ว แน่เป็นอย่างนั้น

นี่ละภาคปริยัติภาคความจำ ต้องอาศัยความจำเป็นพื้นฐานไปตลอด ไม่มีความจำ
เทศน์ไม่ได้ นี่เรียกว่าภาคปริยัติคือภาคความจำ ภาคปฏิบัติคือภาคความจริง ปฏิบัติจริง ๆ
ภาวนาจริง ๆ ละจริง ๆ ละกิเลส เห็นธรรมก็เห็นจริง ๆ ขึ้นในใจ เมื่อได้รู้ได้เห็นขึ้นมาแล้ว
หายสงสัย ๆ แต่รู้ทางปริยัติเราสงสัยนะ นี่ก็เคยเรียนมาแล้วถึงเอามาพูดได้ ว่าบาป ว่าบุญ
ว่านรก สวรรค์ พรหมโลก เปอตีติ นิพพาน มี ท่านบอกไว้ในตำรา บอกไว้ตามความจริง
ไม่ผิดไม่เพี้ยน แต่ใจเรามันปลอม กิเลสมันปลอมอยู่ในใจ

ครั้นอ่านแล้วมันไม่ยอมเชื่อตามพระพุทธเจ้า มันเชื่อไปตามกิเลสเสีย เอ๊ บาปมี
เหอ บุญมีเหอ ทั้ง ๆ ที่พระพุทธเจ้าเอาบาปเอาบุญมาสอนเราจากความจริงของท่าน เรา
ยังรับไม่ได้ นี่เป็นอย่างนี้ จากนั้นก็พวกเปรตพวกผีมีจริง ๆ เหอ นรกมีจริงเหอ สวรรค์มี
จริงเหอ นิพพานมีจริง ๆ เหอ เหล่านี้มีในตำราหมดแล้ว ท่านเห็นแล้วรู้แล้วทุกอย่าง
ท่านจึงนำเอาสิ่งที่รู้ที่เห็นมาสอนพวกเรา พวกเรายังรับไม่ได้ อย่างน้อยมันสงสัย มากกว่า
นั้นมันไม่เชื่อ เรียกว่ารับไม่ได้ เป็นอย่างนั้นะปริยัติ

เพราะฉะนั้นใครจะเรียนสูงขนาดไหนก็ตามเราไม่ได้ประมาท ถ้าไม่ได้ออก
ภาคปฏิบัติแล้วเรียนเท่าไรความสงสัยคับคลานไปตามเท่านั้น ที่จะให้ความสงสัยหลุดลอย
ไปจากการเรียนนั้นไม่มี ละกิเลสได้จากการเรียนไม่มี มีแต่เพิ่มกิเลสเข้าอีก ดีไม่ดีก็ล้ม
ตัวไปเสีย สำคัญว่าตนเรียนได้มาก ความรู้อย่างนี้ทะนงตน นั้นเสริมกิเลสแล้วนะ กิเลสเข้าไป
แล้วไม่รู้ ตนเรียนสูงเท่าไรยิ่งทึบมานะสูงกิเลสยิ่งมาก ตกลงว่าเรียนสั่งสมกิเลส เรียนไม่
ปฏิบัติ ถ้าเรียนปฏิบัติถูกต้อง ดังพระพุทธเจ้าท่านแสดงไว้ว่าปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ

เรียนเพื่อปฏิบัติถูกต้อง รู้แล้วจะได้ปฏิบัติตามนั้น ถูกต้อง แล้วก็นำมาภาคปฏิบัติ เอาที่นี้ท่านสอนว่ายังงี้ ศิลให้รักษาตามสิกขาบทที่ท่านสอนไว้แล้วนั้น นี่เรียกว่า ภาคปฏิบัติ อย่าให้เคลื่อนคลาดในศีล ให้ปฏิบัติตามข้อห้ามที่ท่านห้ามไว้แล้วนั้น นี่เรียกว่า เดินตามทางที่ท่านสอนไว้ เรียกว่าปฏิบัติ ปฏิบัติตามสิกขาบทวินัยที่เราเรียนมาแล้วนั้น ไม่ข้ามเกินฝ่าฝืน จิตใจของเราก็อบอุ่น ศีลก็อบอุ่นอยู่ภายในใจ ยังไม่ได้สมาธิใจก็อบอุ่น ใจก็เย็นสบาย ไปอยู่ในป่าในเขาเสื่อคำรามข้างทางจงกรมก็ไม่กลัว อย่างน้อยศีลบริสุทธิ์แล้ว เสื่อไม่ทำอะไรได้ผู้ที่มีศีลบริสุทธิ์

นั่นมันไม่กลัว เสื่อคำรามๆ หรือกระหึ่มๆ ก็เดินจงกรมได้สบาย เพียงศีลบริสุทธิ์ เท่านั้น จิตใจก็อบอุ่น แม้ว่าเสื่อมาเอาไปกิน ดายแล้วเราก็ไปสวรรค์เลย มันมีที่พึ่งอยู่แล้วแล้วยังได้ภาวนาทำให้สงบเย็นมากเข้าไปเท่าไร นี่ทางด้านธรรมะ ทางด้านศีลคือวินัยของพระก็ปฏิบัติตามศีล ใจก็อบอุ่น ไม่ฝ่าฝืนล่วงเกิน เวลาปฏิบัติธรรมท่านสอนภาวนา ยังใจจึงจะสงบ นี่ละที่นี้จะเอาตัวจริงมันอยู่ในนั้น ก็เลสตัวกวนใจมากที่สุด มันคิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ คิดเรื่องไหนมีแต่เรื่องกิเลสกวนใจตลอดเวลา นี่เรียกว่ากิเลสทำงาน เราก็ภาวนา บังคับความคิดของกิเลสนั้นเสีย เอาความคิดของธรรมเข้าไปแทนที่ เช่นเราภาวนาพุทโธ ๆ หรืออัมโม หรือบทใดก็ได้ นี่เรียกว่าธรรม

เอาความคิดอันนี้ซึ่งเป็นธรรมแทนความคิดของกิเลสเสีย ไม่ให้กิเลสคิด ให้มีแต่ธรรมคิดด้านธรรมโดยถ่ายเดียว เช่นพุทโธ ๆ มีสติกำกับอยู่ในจิต ไม่นานจิตจะสงบลงได้ เพราะสติรักษาอยู่ ไม่ให้จิตคิดไปทางกิเลสพอจะสั่งสมความเดือดร้อนมาให้เรา มีแต่คิดเป็นธรรม บังคับสติไว้กับคำบริกรรมไม่ให้ไหลไปไหน บริกรรมพุทโธ ๆ ติดกันไปๆ เดี่ยวจิตสงบลงๆ นั่นละเอาอารมณ์ของธรรมมากล่อมใจ ใจสงบได้ ถ้าเอากิเลสมากล่อมใจที่ปล่อยให้คิดตามกิเลส เอาไฟเผาตัวตลอด ตั้งแต่เข้ายันคำเผาตลอด นี่เราเอาธรรมเป็นคำบริกรรม เป็นอารมณ์ของธรรม ออกจากใจดวงเดียวกันนั่นแหละ แต่นี่เป็นอารมณ์ของธรรม เป็นธรรม จิตที่เคยวุ่นวายก็สงบลง ๆ

เมื่อพุทโธติดกันเรื่อย ๆ ไม่ให้มันคิดทางกิเลส มันก็ไม่เกิดกิเลสออกมารบกวนเรา เราก็มียั้งแต่ความสงบ เพราะเราภาวนาสั่งสมธรรมให้ธรรมเกิด เช่น พุทโธๆ ให้เกิดติดต่อกันไปเรื่อย ๆ ใจของเราก็เย็น นั่น ที่นี้เพียรทำไปเรื่อยจิตก็ยิ่งเพิ่มความเย็นเข้าไปเรื่อย ๆ เพราะจิตได้รับการบำรุงรักษา ทางธรรมก็เกิดได้กิเลสก็เบาลง ธรรมเกิดได้จิตก็โล่งไป ๆ นี่เรียกว่าภาคปฏิบัติจิตตภาวนา เราเร่งตั้งแต่ความสงบ พอสงบจิตเป็นสมาธิแล้ว มีความเย็นอยู่ในตัวเอง

จิตอิมอารมณ์ไม่ออกแวกคลอนแคลนไปกับอารมณ์ต่างๆ เรียกว่าจิตอิมอารมณ์ แล้วก็พิจารณาทางด้านปัญญา ยกเอาธาตุเอาชั้นธัสสกลกาย เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ออกมาคลี่คลาย ท่านเรียกว่าภาวนา คลี่คลายดูผม คลี่คลายดูชน ดูเล็บ ดูฟัน ดูหนัง ดูเนื้อ ดูเอ็น ดูกระดูก ดูตับ ไต ไส้ พุง อาหารเก่า อาหารใหม่ ดูเข้าไปในตัวเอง เวลาดูเข้าไปจริงๆ แล้วมันก็มีแต่บุตรแต่คุณเต็มอยู่ในตัวของเรา หาที่ว่าสวยว่างาม ว่าน่ารักใคร่ชอบใจ ที่ตรงไหน มันก็มีแต่หนังกำพรั นี้เห็นไหมหนังกำพรันี้ มันฉาบทาไว้บาง ๆ หลอกบุรุษ ตาฟางให้หลงหนังบางๆ หนังกำพรันี้ ช้างในเป็นส้วมเป็นถ่านมันไม่ให้เห็น เพราะฉะนั้น จึงเอาปัญญาดูตรงนี้ ดูหนังบางๆ พอдингยับเดียวเท่านั้นมันก็ถึงตัวจริงแล้ว เลือดเยิ้มออกมา นั่น สกปรกไหมที่นี่

จากนั้นดูเข้าไปอีก เป็นหนังแล้วก็ป็นเนื้อ เป็นเอ็น เป็นกระดูก ตับ ไต ไส้ พุง ยิ่งเยิ้มไปหมด พิจารณาเข้าไปมันจะเกิดความเบื่อหน่ายในซากศพของเจ้าของ ที่หนังกำพรัไปฉาบทาไว้แล้วว่าเป็นของดิบของดี ของมีค่ามีราคา ที่นี้มันก็เห็นตามความจริง มันมีค่าอะไร แนะ หนังกำพรัหลอกไว้เฉย ๆ มันเอาอะไรมาวิเศษวิโส พิจารณาเท่าไรก็ยิ่งขัดเข้า จิตใจเกิดความสลดสังเวช แยกส้วมแยกถ่าน แยกสัตว์ แยกบุคคล แยกของสวยของงาม ประหนึ่งว่าได้แยกเทวบุตรเทวดา เทวบุตรเทวดาอะไร ส้วมถ่านอยู่ในตัวของเรา แนะ ดูอันนี้มันก็ขัดเข้าไป ขัดเข้าไปทางด้านปัญญา ที่นี้ก็เบิกกว้างออก จิตใจที่เคยมืดมนก็สว่างไสวออกเรื่อย ๆ นั่น ภาคปฏิบัติ

สมาธิธรรมก็มีขึ้นเป็นชั้นๆ ศีลก็มีขึ้น สมณะความสงบก็มี สมาธิความแน่วหนา มั่นคงของใจก็มี ปัญญาพิจารณามันก็แจ่มชัดขึ้น มันก็มีขึ้นมา สว่างขึ้นๆ นั่น นี่เรียกว่า ภาคปฏิบัติ เวลามันรู้นี้จิตใจมันก็เบิกกว้างออกไป เบิกกว้างออกไป กิเลสเท่านั้นปิดบังไว้ไม่ให้เบิกกว้าง จะพูดอะไร ๆ ๆ นี่กิเลสเปิดช่องให้มันถึงจะพูดได้ ถ้ากิเลสไม่เปิดช่องพูดไม่ออก ติดเขาติดเรา ถ้าจะพูดแบบตูดเตี๊อด เข้มข้น กิเลสมันก็หาว่าดูดำไปเสีย ต้องพูดสวยๆ งามๆ ทั้งๆ ที่สิ่งเหล่านี้ไม่ได้สวยได้งาม เวลาพูดออกมาก็บอกว่าดีอย่างนั้นดีอย่างนี้ สวยงาม

นั่นกิเลสไปอีกแบบหนึ่งนะ ตกแต่งของเลอะเทอะนั้นว่าให้เป็นของสวยของงาม ตกแต่งไปไหนก็เหมือนเราตกแต่งกองมูตรกองคูด ตกแต่งไปไหนมันก็คือมูตรคูด จะให้มันสวยงามไปไหน มันไม่ใช่ทองคำ มันมูตรคูด นั่น พิจารณาดามันก็เห็นตามเป็นจริง ที่นี้ทองคำคือธรรมเกิดแล้วที่นี้ มันต่างกันละที่นี้ ทองคำคือธรรมภายในใจเกิดขึ้นแล้ว มันก็แข่งกันได้ นี่เรียกภาคปฏิบัติ มันก็รู้ขึ้นมาๆ กว้างขวางออกไป กิเลสจางไปเท่าไร ๆ เขาไป

เท่าไรธรรมะนี้ยิ่งออกได้มากขึ้นๆ พุดได้ เทศน์ได้ถ้าเทศน์นะ พุดได้ เทศน์ได้ตามภูมิของตัว เวลามันยังไม่สิ้นไม่สุดพุดได้ตามขั้นตามภูมิของตนที่รู้ที่เห็นธรรม

ทีนี้เวลามันเปิดออกไปๆ มันเปิดจำไปหมดเลย ไม่มีอะไรเลย กิเลสไม่มีเหลือภายในใจ มีแต่ใจสว่างจ้าทั้งกลางวันกลางคืน ยืน เดิน นั่ง นอน อยู่ที่ไหนก็สว่างจ้าไปหมด ไม่มีอากัปกิริยา คือความสว่างของธรรม ความสว่างของใจ ภายในใจของผู้ปฏิบัติได้นั้นแหละ อยู่ที่ไหนก็สว่างจ้า ผลที่สุดมาดูร่างกายเจ้าของ ซึ่งเป็นเหมือนกับมูตรกับคุณ เพราะอำนาจแห่งธรรมคือความสว่างจ้านี้ครอบมันไว้ ร่างกายนี้ก็กลายเป็นทองแท่งหนึ่งชิ้นมาในท่ามกลางแห่งมูตรแห่งคุณนั้นแหละ เพราะใจพาให้เป็นของแปลกประหลาดอัศจรรย์ ร่างกายก็เลยกลายเป็นทองทั้งแท่งขึ้นมาเคียงข้างกับธรรมนั้น ในท่ามกลางแห่งความสกปรกของร่างกายนี้ ที่นี้ร่างกายนี้ความสกปรกเลยไม่เห็น เห็นแต่ทองทั้งแท่งของใจกับร่างกายครอบกันอยู่ ร่างกายเลยกลายเป็นทองทั้งแท่งไปตามๆ กัน ทั้งๆ ที่มันสกปรก ก็เพราะอำนาจแห่งธรรมครอบไว้เลยกลายเป็นของสวยงามโดยธรรมๆ ไป ไม่ใช่งามแบบโลกเขาจะงามแบบธรรม

นี่ละที่พระอรหันต์ท่านตายแล้ว อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ เพราะจิตใจของท่านสะอาดแล้วก็ชักฟอกกายซึ่งเป็นของหยาบให้เป็นของสะอาดตามส่วนของตน ตายแล้วก็ เป็นพระธาตุได้ ร่างกายของท่านกลายเป็นสดีสงดงามเหมือนหนึ่งว่าเป็นทองทั้งแท่งไปตามกันกับใจ เพราะใจฟอกร่างกาย ร่างกายนี้ถึงจะเป็นเหมือนโลกทั่วๆ ไปก็ตาม แต่ส่วนลึกกลับของร่างกายนี้จะเป็นส่วนละเอียด เพราะอำนาจแห่งใจที่สะอาดนั้นชักฟอก เหมือนหนึ่งว่าร่างกายท่านเป็นทองทั้งแท่งอันหนึ่งไป ฟังเสียนะท่านทั้งหลายไม่เคยฟัง

นี่ละภาคปฏิบัติเอาขึ้นมาพุดบ้างซิ ถ้าเอามาปฏิบัติแล้วพุดได้ เพราะมีอยู่ตลอดธรรม เหมือนจอกแหนที่ปกคลุมหุ้มห่อสระน้ำในบึงเอาไว้มิดชิด ใครต้องการที่ไหนเปิดจอกเปิดแหนออกตรงไหนน้ำก็มีอยู่ตรงนั้น ไม่ว่ามุมสระ กลางสระที่ไหน เปิดตรงไหนที่จอกแหนปกคลุม น้ำก็มีอยู่ตรงนั้น ธรรมก็มีอยู่ที่บุคคล.ที่กิเลสซึ่งเป็นเหมือนกับจอกกับแหนปกคลุมไว้นั้นแหละ แต่เวลาเราเปิดทางด้านธรรมะขึ้นมา ก็เหมือนกับเปิดจอกเปิดแหนออก ก็ได้เห็นอรรถเห็นธรรมในเวลานั้น

ต่อจากนั้นก็ค่อยเปิดออกๆ มันก็กว้างออกๆ จอกแหนฟาดมันออกหมด โลง มองไปที่ไหนบึงทั้งบึง สระทั้งสระมีแต่น้ำขาวจ้าเลย พวกจอกพวกแหนไม่มี นั่นละจิตของพระอรหันต์ ขาวจ้าไปหมดเลย ทีนี้ขาวจ้าไปหมด สระนั้นก็ใสใจนั้นแหละ ขาวจาก็คือธรรม จ้าอยู่ภายในใจเพราะกิเลสที่เป็นจอกแหนหุ้มห่อนั้นเปิดออกหมดแล้ว ยังเหลือแต่จิตที่

บริสุทธิ์ล้วนๆ ครองร่างกาย ร่างกายนี้ที่วสกปรกโสมนก็ปล่อยให้เป็นสกปรกโสมน เหมือนโลกเขา เป็นประหนึ่งที่เคยบดบังอยู่นั้น กายนั้นเป็นเหมือนทองคำทั้งแท่ง นั้น เพราะความสะอาดของใจ ความพิเศษของใจครอบกายนั้น ด้วยเหตุนี้พระอรหันต์ตายแล้ว อัฐของท่านจึงกลายเป็นพระธาตุ เพราะจิตที่บริสุทธิ์กลั่นกรองธาตุชั้นดีให้สะอาดไปตามๆ กันตามส่วนของธาตุชั้นดีซึ่งเป็นของหายาก ก็เลยเป็นของสะอาดไปตามๆ กัน นี่ภาคปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติแล้วรู้ธรรมพระพุทธเจ้า

นี่มีแต่เรียนไม่ได้สนใจปฏิบัติ ครั้นเรียนมาแล้วก็ตัดดวงเอาเป็นมรรคเป็นผลไปหมด ทั้งๆ ที่ไม่มี ก็ความจำนัจะเป็นมรรคเป็นผลที่ไหน เรียนอะไรก็ได้ เรียนนิพพาน ก็ทำได้ แต่จิตใจนั้นอยู่ในมูตรในคูถ มันไม่เป็นนิพพานให้ตามที่เรียนที่จำมานั้นซิ เรียนอะไรชั้นนั้นชั้นนี้ มันก็ได้แต่ชื่อแต่นามของชั้น จินนั้นก็จมอยู่ในมูตรในคูถ แน่ เวลามาศึกษามันก็เปิดสิ่งเหล่านี้ออก ใจก็สะอาดๆ สุดท้ายกิเลสที่มีอยู่มากน้อยพังลงไปหมด เหลือแต่ใจล้วนๆ ก็เรียกว่าสระลูกนี้เต็มไปด้วยน้ำล้วนๆ จอกไหนไม่มาเจือปนเลย นั้น จิตพระอรหันต์เป็นอย่างนั้น ถ้ามีผู้ปฏิบัติ รู้ได้อย่างนี้ไปตลอด เพราะธรรมเป็นอกาลิก เปิดเผยอยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งจะให้ผลแก่ผู้บำเพ็ญความดีงามทั้งหลาย ทำบุญได้บุญ ทำบาปได้บาปอยู่ตลอดไป เวลาตายก็ไปดีไปชั่วได้ตลอด ผู้ทำบาปก็ไปชั่วได้ตลอด ผู้ทำดีก็ไปดีได้ตลอด ไม่มีอะไรมาเป็นใหญ่กว่าการทำดีทำชั่วของบุคคล

ท่านจึงสอนว่าเรื่องกรรมนี้หนักมาก มีอำนาจมาก นตฺถิ กมฺมสมํ พลํ ไม่มีอำนาจ ใดจะเหนือกรรมดีกรรมชั่วไปได้ กรรมดีกรรมชั่วนี้มีอำนาจครอบหมด บังคับไม่ให้เป็น บังคับเท่าไรก็ได้ ต้องให้ผล นี่ละอำนาจของกรรม วิบากกรรม ดีก็ต้องเป็นผลดีตลอด บังคับไม่ได้ไม่ให้ดี เป็นดีตลอด ชั่วเป็นชั่วตลอด บังคับไม่ให้ชั่วไม่ได้ ท่านเรียกว่ากรรมมีอำนาจมาก พวกท่านจำเอา ให้พากันภาวนาให้จิตสงบบ้างนะ เราจะได้เห็นธรรมที่แปลก ประหลาดภายในใจ อยู่ในคัมภีร์ก็มีแต่ความจำ อยู่ในกระตาส ผู้อ่านก็อ่านไปไม่สนใจ ปฏิบัติมันก็เลยกลายเป็นนอนแทะกระตาสไปหมด ไม่มีคำว่าได้แทะอรรถแทะธรรม เหมือนภาคปฏิบัติ

ถ้าภาคปฏิบัตินี้รู้จริง ๆ ว่าสมาธิก็สงบจริง ๆ ว่าปัญญาก็สว่างจริง ๆ ถึงขั้นบริสุทธิ์ ๆ ได้จริง ๆ ถ้ามีการปฏิบัติเป็นมรรคเป็นผลได้อย่างนี้แหละ ถ้าไม่ปฏิบัติไม่เป็น เรียนมาเท่าไรก็มีแต่ความจำ สุดท้ายความจำเสื่อมไป เจ้าของก็เก่งๆ ก้าวๆ หลงหน้าหลงหลังไป เท่านั้นเอง เพราะความจำเอาอะไรกับมันไม่ได้ หลงหน้าหลงหลังไป เฒ่าแก่ไปความจำมันก็เสื่อมไป นี่หรือเอามาเป็นมรรคผลนิพพาน ความจำนี้เสื่อมไป โลเลโลกเลก หลงหน้า

หลงหลัง เข้าห้องน้ำออกมาที่นอนก็ออกมาไม่ถูก เอาอันนี้หรือเป็นมรรคเป็นผล ก็เหมือนกับเอาคนบ้ามาเป็นมรรคเป็นผลไฉน

นี่ละเรื่องความจำ แต่เรื่องความจริงไม่มี ไม่มีเคลื่อนคาคด เรื่องชั้นคือเรื่องความจดความจำมันมีได้ด้วยกัน พระอรหันต์ก็มีได้ แต่หลักของท่านที่ไม่เกี่ยวข้องกับความจริง ความจำนั้นคือความบริสุทธิ์ มันไม่เกี่ยวข้อง เป็นความบริสุทธิ์ตลอดไปเลย ที่เรียกว่ามรรคว่าผลละนะ นั่นคือมรรคคือผล อันนี้คือความจำ เป็นมรรคเป็นผลไม่ได้ ที่เราเรียนมามากน้อย ต้องเอาความจำไปปฏิบัติให้เป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา มันถึงจะเป็นมรรคเป็นผลขึ้นมาได้ ดังพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายท่านปฏิบัติมา เป็นทองทั้งแท่งๆ หรือเพชรน้ำหนึ่งๆ ตลอดมาจากการปฏิบัติ ไม่ใช่อย่างจดจำเอามาแล้วมาเป็น สงฆ์ สรรณ คจฺฉามิ ของพวกเรานะ ท่าน สงฆ์ จริงๆ ท่านรู้จริง เห็นจริง ละกิเลสได้จริง บริสุทธิ์จริง จึงเป็นสรณะพวกเรา ไม่ได้มาด้วยความจดความจำ เรียนสูงถึงพระนิพพานแล้วมาเป็นมรรคเป็นผล ไม่มี ได้แต่ชื่อนิพพานๆ ได้แต่ชื่อนิพพาน กิเลสเต็มหัวใจเป็นนิพพานไฉน ถ้าผู้ปฏิบัติตนจนกระทั่งจิตถึงนิพพาน ถึงไม่ออกชื่อออกนามก็เป็นนิพพานอยู่โดยตรง นั่นละเรียกว่ามรรคว่าผล ออกชื่อไม่ออกชื่อก็เป็นมรรคเป็นผลตายตัว นี่ภาคปฏิบัติให้พากันจำเอา

ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธคือความรู้แจ้งของตัวเองนั่นแหละ ศาสนาเต็มเม็ดเต็มหน่วย เต็มบาทเต็มเต็ง ถ้ามีแต่ปริยัติขาดบาทขาดเต็งแล้วศาสนาไม่ครบสมบูรณ์ แล้วมรรคผลนิพพานจะเอามาจากไหน มันก็ไม่ได้ซิ ถ้ามีปริยัติจดจำได้แล้ว มีปฏิบัติ นั่น ก็มีผลขึ้นมาพร้อมกันแล้วทั้งสาม สมบูรณ์แล้วศาสนา สมบูรณ์แล้วใจของเรา ถ้าเราเอานี้มาปฏิบัติ ถ้ามีแต่จำเฉยๆ ไม่มี มีแต่ความจำไม่มีมรรคมีผล กิเลสไม่ถลอกปอกเปิกเพราะความจำได้นั้นเลย ถลอกปอกเปิกและหลุดลอยไปเพราะความปฏิบัติต่างหาก แก้กิเลสได้ด้วยการปฏิบัติ กิเลสหลุดลอยไปจนบริสุทธิ์ ก็บริสุทธิ์ด้วยการปฏิบัติ ไม่บริสุทธิ์ด้วยความจำนะ ให้จำเอาไว้

ศาสนาจะไม่มีเหลือแล้วเวลานี้ ใครก็มีแต่เรียน เรียนมาแล้วก็เอาเรียนเป็นมรรคเป็นผล โอ้อ่าฟูฟ่าไปหมด ทั้งๆ ที่ได้แต่ลมปาก ความจริงในหัวใจนี้มีดิ่งกว่ากลางคืนเสียอีกจะว่าไฉน ใจมันไม่สว่าง ได้แต่ความจำมันก็มีด ถ้าได้ความจริงแล้วอยู่ไหนจ้อยู่ตลอด พระอาทิตย์ๆ อย่าเอาเข้ามาเตะเลย อย่าเอามาแหมนะว่าจ้อยู่ตลอด นั่นละธรรมแท้เกิดที่ใจ ถ้าธรรมได้เกิดที่ใจแล้วกินไม่หมด แนะนำสั่งสอนผู้ใดๆ ได้ตลอด ไม่มีคำว่าหมด คือธรรมในใจท่านสมบูรณ์แล้ว ไม่ใช่ตามความจำ ที่เรียนแล้วต้องจดต้องจำ ไปสอน

เขาแล้วต้องมาเรียนใหม่ออย่างนี้ นั่นความจำมั่นหมดมันสิ้นได้ แต่ความจริงไม่มีหมดมีสิ้น เปิดโล่งตลอดเวลาตามแต่ผู้มาเกี่ยวข้องจะควรได้ประโยชน์มากน้อยเพียงไร ธรรมจะออก รับกันทันที ๆ นี่คือธรรมภายในใจแท้ ใจเป็นธรรมแท้ ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกันแท้ มรรคผลอยู่ในนั้นหมดเลย

ศาสนาของพระพุทธเจ้าเรานี่เลิศเลอแล้ว อย่าพากันไปตื่นศาสนานะ ถ้าไม่อยากจม ให้อึดให้ดี พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ยึดนี้ไม่จม ถ้ายึดอย่างอื่นจมได้ เพราะมันเป็นโครงการของกิเลส โครงการของธรรมแก่กิเลสคือพุทธศาสนาของเรา แก่ได้จนหมด บริสุทธิ์เต็มเหนียวเลย นี่ที่ว่าความจริงกับความจำมั่นต่างกัน ความจำมั่นหมดมันสิ้นได้ ความจริงไม่มีสิ้น รู้ได้ตลอดแล้วหายสงสัย ดังที่พูดตะกี้ที่ว่า ผู้เรียนไป ๆ เรื่องบาป เรื่อง บุญ นรก สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน เรียนไปเท่าไรมันก็ยังสงสัยไปตลอด ๆ อย่างนี้ทั้งเขา ทั้งเรา ไม่มีใครที่จะเชื่อมรรคผลนิพพานตามความจำนั้นได้เต็มสัดเต็มส่วนนะ ผู้ที่เชื่อได้ เต็มสัดเต็มส่วนก็คือผู้ปฏิบัติ พอมันรู้มันเห็นเข้าไปแล้ว มันเป็นพยานพระพุทธเจ้าแล้ว อ้อ ๆ อย่างนี้ละเธอ ๆ ยอมรับ ๆ ผู้นี้แหละเป็นผู้ทรงมรรคทรงผล ผู้นี้แหละเป็นผู้ยึดเอาความจริงของจริงไว้ได้ ไม่ออกแวกคลอนแคลน ไม่สงสัยเหมือนที่เราเรียนปริยัติ เวลามาปฏิบัติ มันรู้จริง ๆ เห็นจริง ๆ ว่าเปรตมันก็เห็นจริง ๆ สงสัยเปรตยังงี้ เห็นอยู่ต่อใจต่อตา ตาคือตา ใจ ว่าอะไรมันก็เห็นอยู่ประจักษ์ แล้วจะไปหาใครมาเป็นพยาน

นั่นละพระพุทธเจ้าเห็น ๆ อย่างนั้น พระสาวกทั้งหลายท่านเห็นท่านก็เห็นอย่างนั้น แล้วท่านพูดไปท่านจะสงสัยอะไร ก็ท่านเห็นอยู่ อยู่กับมือ จิ้มเลย ๆ ละซิ มันต่างกันอย่างนี้ ที่ว่าความสงสัยในภาคปริยัติ ไม่หายสงสัย แต่ภาคปฏิบัตินี้หายสงสัยทันที ขอให้จิตได้ เป็นไปมันรู้จริง ๆ มันเห็นจริง ๆ สงสัยไปหาอะไรก็รู้อยู่ เราไม่ปฏิบัติมันไม่รู้ มันก็สงสัย เหมือนกันหมดเลย พากันจดจำเอานะ วันนี้พูดภาคปฏิบัติ ภาคปริยัติ ว่าความจำกินหมด ความจริงจากภาคปฏิบัติกินไม่หมด อะไรกินหมด ธรรมพระพุทธเจ้านี้กินไม่หมด สอน โลกทั้งสามแดนโลกธาตุไม่มีพระพุทธเจ้าจะจนตรอกจนมุมในการสอนสัตว์โลก พระสาวกทั้งหลายท่านก็เหมือนกัน ท่านไม่จนตรอก เพราะธรรมอยู่ที่ใจท่านแล้ว เวลานี้มีความ เหลื่อมล้ำต่ำสูงต่างกันอยู่ตามนิสัยวาสนา ผู้ที่มีนิสัยวาสนากว้างขวางลึกซึ้ง การอธิบาย อรรถธรรมนี้มีแจกแจงออกไปละเอียดลออต่างกันได้มาก ผู้ที่มีอุปนิสัยตื้นกว่านั้น การ แสดงก็ตามภูมิของตน แต่ความบริสุทธิ์นั้นเสมอกัน ความลึกซึ้งของอรรถของธรรมที่จะ นำมาแจงมาเทศนาว่าการนี้ต่างกัน ยอมรับว่าต่างกัน

แต่ในครั้งพุทธกาลก็ยกให้ พระปุลณมณฺฑานีบุตร เป็นนักเทศน์เป็นธรรมกถึกเอก ไม่มีใครเสมอ แน่ะ ก็อย่างนั้นละ ทั้งๆ ที่เป็นพระอรหันต์ด้วยกัน แต่การเป็นนักเทศน์ยกให้ พระปุลณมณฺฑานีบุตร เป็นนักเทศน์เอก คือผู้นั้นเด่นทางนั้นตามนิสัย พูดถึงเรื่อง ปัญญา พระสารีบุตรปัญญาเลิศรองพระพุทธเจ้าลงมา ไม่มีใครเสมอพระสารีบุตร เรื่อง ปัญญา ทั้งๆ ที่ความบริสุทธิ์เสมอกัน มันต่างกันด้วยนิสัยวาสนา เพราะฉะนั้นผู้บริสุทธิ์ด้วยกันแล้ว การชี้แจงอรรถธรรมจึงมีต่างกัน ผู้ที่มีลึกลับซึ่งกว้างขวางท่านก็แสดงได้เต็ม เหนียวของท่าน ผู้ที่ไม่ลึกลับซึ่งกว้างขวางก็ได้แต่ความบริสุทธิ์ ก็พอกินแล้ว ท่านจะได้ กว้างขวางไม่กว้างขวางท่านไม่เดือดร้อน เพราะท่านเองพอกินแล้วนั้นซิ พวกเรามันไม่พอกิน เรียบจบที่ไหนมาก็ไม่พอกิน มันก็หิวโหยอยู่เพราะกิเลสพาเป็นไป อันนั้นธรรมพาเดินไป เมื่อถึงขั้นอ้อมๆ ด้วยกัน พอกับความบริสุทธิ์ แต่เรื่องการเทศนาว่าการอธิบายต่างๆ นั้น ต่างกัน แม้จะต่างกันท่านก็ไม่หิวโหย ท่านก็ไม่เป็นทุกข์ ท่านพอของท่านเสมอกันหมด จากจิตที่บริสุทธิ์เหมือนกันนั้น มันต่างกันอย่างนี้แหละ

พากันจำเอานะ วันนี้มาเทศน์ให้ท่านทั้งหลายฟัง ธรรมะพระพุทธเจ้านี้เอกเลิศโลก ขอให้ปฏิบัติ บาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี ให้เชื่อพระพุทธเจ้าอย่าไปเชื่อกิเลส มันจะพาคนให้ตาบอด จมไม่มีวันพ้นนะ ถ้าเชื่อกิเลสจมไม่มีวันพ้น ถ้าเชื่อธรรมแล้วพ้นไปเรื่อย ๆ เพราะศาสดาองค์เอกสอนโลกให้พ้น กิเลสมันสอนโลกให้จมต่างหาก ถ้าจะเอากิเลสมาเป็นอาจารย์สอนเราจมแน่ๆ นะ จำให้ตึนนะ เอาละพอ

วันนี้ทองคำที่ได้มาเทศน์ขอนแก่น ดอลลาร์ได้ ๑,๗๐๒ ดอลลาร์ ทองคำได้ ๒ กิโล ๑๔ บาท ๘๕ สตางค์ เงินสดได้ ๑,๗๖๙,๔๘๕ บาท (สาธุ)

ชมการถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาทุกวัน ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th